

BOG

LINDELY (/BOEGER/LINDELY-ROMAN)

Af Astrid Saalbach (/forfattere/astrid-saalbach) (2023)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET ([HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?SEARCH_BLOCK_FORM=870970-](https://bibliotek.dk/da/search/work/?search_block_form=870970-)

[BASIS%3A137092603&FRAGMENT=CONTENT](#))

[Log ind \(/user/login?destination=/boeger/lindely-roman\)](/user/login?destination=/boeger/lindely-roman) for at anmelde

En skæbne værre end døden. Astrid Saalbach har skrevet en fremragende roman om en gammel mands uværdige afslutning på livet.

ANMELDELSE

16 okt.23

(/users/barbara-rugholm-hessellund)

Af Barbara Rugholm (/users/barbara-rugholm-hessellund)

Redaktør

En skæbne værre end døden. Astrid Saalbach har skrevet en fremragende roman om en gammel mands uværdige afslutning på livet.

Der er absolut ingen rødvin og memoirer med de andre gamle i solen over den 94-årige patriark Thorkils sidste tid, hvor han flytter rundt mellem den ene udsultede offentlige afdeling efter den anden med udgangspunkt i aflastningsafdelingen Lindely. Velkommen til virkeligheden!

Forfatteren Astrid Saalbachs roman er inspireret af hendes egne oplevelser i forbindelse med farens sidste tid. På trods af den prisbelønnede dramatikers skarpe, satiriske pen er der ikke meget at grine af i romanen, der burde være pligtlæsning for politikere, plejepersonale og pårørende.

"Thorkild er patriark. Han er opdraget i begyndelsen af det forrige århundrede, hvid og forkælet, men stadig en slags menneske. Han har levet hele sit voksne liv på første klasse, men ligger nu hjælpeløst som et barn på aflastningsafdelingen Lindely og må indse, at det er slut med privilegierne og den såkaldte værdighed".

Således ridses romans tone og handling glimrende op på bogens bagside. Det her er socialrealisme med et strejf af satire. Jeg kan afsløre, at det er en af mine foretrukne genrer. Ikke fordi man skal more sig over alt i tilværelsen, men nogle gange kan man have behov for den sorte humor, og Astrid Saalbach balancerer den fremragende.

Saalbachs største kunst er dog, at hun fremmaner en hanelefant af den gamle skole og først og fremmest hans liv fra en kælkeulykke i barndommen, hvor han slog sine kønsorganger, til den sidste tid på plejehjemmet med kateter og voldsomme smerter i penis. Han er et menneske, selv om han kan være både irriterende, egoistisk og bedrevidende, forstår læseren, der ikke skånes for hverken lort, kønsorganer eller urinstank på Lindely eller Tranehaven.

Thorkils midaldrende døtre, Tine og Ida, skånes heller ikke i deres udmattende kamp for en værdig exit for deres smerteplagede far. De to døtres omsorg og tabuiserede tanker beskrives indgående, så også de vokser ud af siderne som levende, almindelige mennesker. Døtre af flinkeskolen eller loyale børn, dybest set svigtet af deres far, der aldrig var hjemme, da de var børn, og efter morens død havde mere travlt med sin nye kærlighed Manon og hendes børn og børnebørn:

"De havde set frem til at svigte ham, når han blev gammel og fik brug for dem, som tak for hans mange svigt. Men da muligheden bød sig, ved Manons død for snart seks år siden, begyndte de at besøge ham i tide og utide. Hjælpe ham med alt. Lykkelige for at have fået ham tilbage, som de kaldte det. Over igen at kunne komme i hans hjem og på falderebet lære ham at kende".

Blod er som bekendt ofte tykkere end vand, og Tine og Ida kæmper en prisværdig omend ambivalent kamp for at forbedre forholdene i plejesektoren for deres gamle far, der er prisgivet og overladt til tilfældigt, ofte udenlandsk og forskelligt personale, der løber meget hurtigt mellem alarmopkald og fyldte bleer. Hvad hvis døtrene ikke havde været der eller havde været sønner, tænker man som læser og gyser over de uværdige forhold, vi byder vores ældste medborgere.

Jeg indledte med en reference til en popsang af Peter A.G ('Når jeg bliver gammel') og vil afslutte med et vers, du sikkert kender fra en anden populær sang: 'Se nærmere til'. Sangen er blevet til på baggrund af et digt fra en engelsk plejehjemsbeboer og handler om at være et usynligt menneske i en gammel krop:

*"Men inden i det gamle kadaver,
er endnu levende, smukke enklaver,
der lever barndom, ungdom og steder,
der lever minder, sorger og glæder."*

